

π. Σπυρίδων Βασιλάκος: «Άγιος Νεκτάριος, από τη συκοφαντία στην ανεξικακία»

/ [Ενορίες](#)

Ο Άγιος Νεκτάριος ήταν ο άνθρωπος της Εκκλησίας. Και αυτό σημαίνει πολλά. Αφού ο Χριστός μέσα στην Εκκλησία δέχεται τον καθένα από εμάς, αφού ο Χριστός δέχεται τη μετάνοια και του συκοφάντη και του μεγαλύτερου αμαρτωλού, δεν είναι δυνατόν, λέει ο Άγιος εγώ να απορρίψω αυτόν που ο Χριστός δέχεται και να μισήσω αυτόν που ο Χριστός αγαπά.

Ομιλία με θέμα «Άγιος Νεκτάριος, από τη συκοφαντία στην ανεξικακία», πραγματοποίησε ο **Πρωτοπρεσβύτερος π. Σπυρίδων Βασιλάκος**, κληρικός της Ιεράς Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας, Διευθυντής του Ραδιοφωνικού Σταθμού

«Βοιωτική Εκκλησία», στον Ιερό Ναό Ευαγγελιστρίας Πειραιώς, την Τετάρτη 12 Νοεμβρίου.

Της ομιλίας, που δόθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «ΕΝΟΠΙΑ εν δράσει...», προηγήθηκε Ιερά Παράκληση προς την Υπεραγία Θεοτόκο τη Βηματάρισσα.

Η ομιλία του π. Σπυρίδωνος Βασιλάκου ήταν μία βαθιά πνευματική προσέγγιση του προσώπου και του παραδείγματος του Αγίου Νεκταρίου, ενός από τους πιο αγαπητούς και μαρτυρικούς αγίους της Εκκλησίας μας. Μέσα από το πρόσωπο του Αγίου Νεκταρίου, ο π. Σπυρίδων ανέλυσε το μυστήριο της αδικίας, της συκοφαντίας και της ειρήνης, φανερώνοντας πώς ο άνθρωπος του Θεού μπορεί να μεταμορφώσει την οδύνη σε δοξολογία και τη συκοφαντία σε αγάπη.

Στην αρχή της ομιλίας, ο π. Σπυρίδων υπενθύμισε ότι ο Άγιος Νεκτάριος είναι η προσωποποίηση της ανεξικακίας και της συγχωρητικότητας. Στη ζωή του Αγίου συναντούμε την πραγμάτωση του Ευαγγελίου. Ότι ο Χριστός δίδαξε με λόγια, οι άγιοι το έζησαν με το σώμα και την ψυχή τους. Έτσι, η Εκκλησία δεν είναι μια αφηρημένη ιδέα, αλλά ένα ζωντανό σώμα, όπου όλα αποκτούν σάρκα και οστά. Η αλήθεια του Θεού δεν αποκρύπτει την αλήθεια του ανθρώπου, και μέσα στην Εκκλησία χωρούν και τα φώτα και οι σκιές της ανθρώπινης ύπαρξης.

Η ζωή του Αγίου Νεκταρίου υπήρξε μία συνεχής συνάντηση με τη συκοφαντία. Ο ιεράρχης αυτός αδικήθηκε σκληρά, και μάλιστα από ανθρώπους της Εκκλησίας. Ο π. Σπυρίδων τόνισε ότι τα ανθρώπινα λάθη μέσα στην Εκκλησία δεν πρέπει να μας σκανδαλίζουν, διότι η Εκκλησία είναι το Σώμα του Χριστού, και μέσα σ' αυτήν αποκαλύπτεται ολόκληρη η αλήθεια του ανθρώπου. Όπως στην Αγία Γραφή δεν κρύβονται οι πτώσεις των Πατριαρχών και των Αποστόλων, έτσι και στην Εκκλησία φαίνονται οι αδυναμίες των προσώπων, όχι για να καταδικαστούν, αλλά για να θεραπευθούν μέσα από τη μετάνοια.

«Ο Άγιος Νεκτάριος ήταν ο άνθρωπος της Εκκλησίας. Και αυτό σημαίνει πολλά. Αφού ο Χριστός μέσα στην Εκκλησία δέχεται τον καθένα από εμάς, αφού ο Χριστός δέχεται τη μετάνοια και του συκοφάντη και του μεγαλύτερου αμαρτωλού, αφού η Εκκλησία θεραπεύει, δεν είναι δυνατόν, λέει ο Άγιος που ζει μέσα στο μυστήριο της Εκκλησίας, εγώ να απορρίψω αυτόν που ο Χριστός δέχεται και να μισήσω αυτόν που ο Χριστός αγαπά. Δεν μπορώ να μη συγχωρήσω αυτόν που ο Χριστός συγχωρεί.»

Η συκοφαντία, είπε ο π. Σπυρίδων, μπορεί να γίνει πνευματικό έδαφος, τόπος

δοκιμής και ταπείνωσης. Όταν ο άνθρωπος πάψει να εμπιστεύεται τον εαυτό του και στραφεί ολοκληρωτικά στον Θεό, τότε η πληγή μετατρέπεται σε πηγή χάριτος. Ο Άγιος Νεκτάριος έζησε αυτή τη μεταμόρφωση. Δεν ανταπέδωσε κακό στο κακό, δεν υπέκυψε στη μνησικακία, αλλά ύψωσε τη ζωή του στο σταυρό της αρετής και της ειρήνης. Εκεί, πάνω στον σταυρό, βρήκε τη θέα του Χριστού και μέσα από Εκείνον είδε ακόμη και τους συκοφάντες του με βλέμμα ελέους και συγχώρησης.

Εξήγησε ότι η αρετή δεν είναι κάτι που επιβάλλεται, αλλά μία ελεύθερη εκλογή. Ο Άγιος Νεκτάριος έγινε εραστής της αρετής, την αγάπησε και την υπηρέτησε με όλη τη δύναμη της ψυχής του. Η αρετή τον ανύψωσε πάνω από τα γεγονότα. Ενώ εμείς, λέει ο π. Σπυρίδων, συχνά βυθιζόμαστε μέσα στην ταραχή της συκοφαντίας, εκείνος έμεινε στο ύψος του σταυρού, βλέποντας τα πάντα με πνευματική διαύγεια. Από αυτό το ύψος μπορούσε να συγχωρεί, να προσεύχεται, να μετατρέπει το σκοτάδι σε φως.

Η ειρήνη του Αγίου δεν ήταν απάθεια, αλλά παρουσία του Χριστού.

«Για εμάς η ειρήνη είναι ο Χριστός», λέει ο π. Σπυρίδων. Ο άνθρωπος της ειρήνης δεν ταραίζεται, γιατί έχει μέσα του τον Θεό. Ο Άγιος Νεκτάριος δεν υπερασπίστηκε τον εαυτό του, αλλά έδειχνε τον ουρανό, δείχνοντας έτσι πού βρισκόταν, στο ύψος της θείας ειρήνης. Ο Μέγας Βασίλειος διδάσκει ότι ειρηνικός είναι εκείνος που έχει χρηστά ήθη και καλλιεργεί την αρετή. Η ειρήνη, καρπός της αρετής, είναι δύναμη που νικά την ταραχή της αδικίας και της εμπάθειας.

Ο Άγιος, συνεχίζει ο π. Σπυρίδων, ήταν ταπεινός· και η ταπείνωση είναι η πηγή της ειρήνης. Ο ταπεινός δεν υποτάσσεται στα πάθη του, αλλά στο θέλημα του Θεού. Δεν φοβάται μήπως τον προσβάλουν ή τον αδικήσουν, γιατί η ειρήνη του δεν εξαρτάται από τους ανθρώπους. Ο ενάρετος, που παλεύει με τον εαυτό του, δεν έχει διάθεση να πολεμήσει τον άλλον· αγωνίζεται εσωτερικά, όχι εξωτερικά. Έτσι ο Άγιος Νεκτάριος δεν έγινε ταραχοποιός, αλλά ειρηνοποιός. Η ειρήνη που είχε μέσα του ακτινοβολούσε και ειρήνευε τους γύρω του, όπως είπε και ο Άγιος Σεραφείμ του Σαρώφ: «Ειρήνευσε και χιλιάδες άνθρωποι θα ειρηνεύσουν από τη δική σου ειρήνη».

Η παρουσία των Αγίων, λέει ο π. Σπυρίδων, είναι παρουσία Χριστού. Ότι έχουν μέσα τους αυτό προσφέρουν. Οι Άγιοι, έχοντας μέσα τους την ειρήνη του Χριστού, γίνονται ευεργέτες της ανθρωπότητας. Η ειρήνη τους δεν είναι απουσία θορύβου, αλλά εσωτερική σταθερότητα που δεν μπορεί να διαλυθεί από τις εξωτερικές ταραχές. Ακόμη κι αν πληγωθούν, η ταραχή χάνει τη δύναμή της μπροστά στη γαλήνη της ψυχής τους.

Ο π. Σπυρίδων διευκρίνησε ότι σήμερα πολλοί συγχέουν την ειρήνη με την απάθεια ή την αδιαφορία, και την αγάπη με συναισθηματισμό. Η αληθινή αγάπη, όμως, είναι ο Χριστός, είναι αγάπη καθαρή, εν Πνεύματι Αγίω, την οποία δεν μπορεί να εκμεταλλευτεί ο πονηρός. Η ψεύτικη αγάπη, η ανθρώπινη και επιφανειακή, συχνά γίνεται εργαλείο του εγωισμού και πηγή ταραχής. Ο Άγιος Νεκτάριος έζησε την αγάπη που έχει δύναμη, τη δύναμη της υπομονής. Ο υπομένων μέχρι τέλους σώζεται, ο υπομονετικός τελειοποιείται, γίνεται ολοκληρωμένος άνθρωπος.

Ο Άγιος Νεκτάριος, σύμφωνα με τον π. Σπυρίδωνα, είναι ο πραγματικά ολοκληρωμένος άνθρωπος, όχι επειδή πέτυχε εξωτερικά, αλλά γιατί καλλιέργησε μέσα του την ταπείνωση, την πίστη και την ειρήνη. Ο ολοκληρωμένος δεν είναι ο ισχυρός ή ο επιτυχημένος, αλλά ο σεσωσμένος, ο άνθρωπος που έμαθε να συγχωρεί και να αγαπά. Αυτός ο άνθρωπος έχει υγιή σχέση με τον Θεό, σχέση χωρίς ενοχές και ακρότητες, σχέση ελευθερίας και εμπιστοσύνης. Ο Άγιος δεν έζησε με ρηχό ενθουσιασμό, αλλά με σταθερή υπακοή στο θέλημα του Θεού.

«Να δούμε τον Άγιο Νεκτάριο, τον ολοκληρωμένο άνθρωπο, τον άνθρωπο που για να ολοκληρωθεί πέρασε μέσα από αυτήν την ιερή την μυστική διαδρομή της σχέσης με το Χριστό. Τον άνθρωπο, της πίστεως, τον άνθρωπο της μετανοίας, τον άνθρωπο της ταπεινώσεως, τον άνθρωπο της ειρήνης, τον άνθρωπο της αρετής. Αυτός είναι ο ολοκληρωμένος άνθρωπος.»

Ο π. Σπυρίδων επισημαίνει πως για να εκδικηθεί κάποιος πρέπει να κατέβει από τον σταυρό. Όσο ο άνθρωπος παραμένει στο ύψος του σταυρού, μπορεί μόνο να συγχωρεί. Όποιος κατέβει για να απαντήσει στο κακό, χάνει την ειρήνη του και πνίγεται στην ταραχή. Ο Άγιος Νεκτάριος έμεινε πάνω στο σταυρό, κρατώντας μέσα του τον Χριστό, και γι' αυτό έγινε νικητής, όχι του κόσμου, αλλά του εαυτού του.

Η ομιλία του π. Σπυρίδωνα ολοκληρώθηκε με την προτροπή να ζητήσουμε κι εμείς την ειρήνη. Ο νους του ανθρώπου σήμερα είναι ταραγμένος, γεμάτος θόρυβο και πάθη. Μόνο μέσα στη γαλήνη μπορεί να ακουστεί η φωνή του Θεού. Ο Άγιος Νεκτάριος πήρε κάθε ταραχή και την έκανε προσευχή, μετέβαλε τη συκοφαντία σε ευλογία, τη δοκιμασία σε ευκαιρία, το σκοτάδι σε φως. Έτσι η εξωτερική κόλαση έγινε εσωτερικός παράδεισος.

«Ο Άγιος Νεκτάριος δεν εγκαταλείπει τον Χριστό για να εκδικηθεί το συκοφάντη, για να απαντήσει στην μικροπρέπεια. Και επειδή δεν εγκαταλείπει τον Χριστό, δεν κατεβαίνει από τον σταυρό. Και γι' αυτό ο Άγιος μας πάνω από τον σταυρό, ζώντας τον Χριστό, θα συνεχίσει να σπέρνει και την αγάπη και την ειρήνη και να προσφέρει στον καθένα από εμάς την ανάσταση.»